

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednim prilogami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:
 Vse leto 13 K 20 h. ali gl. 6 60
 pol leta 6 „ 60 „ 3 30
 četrt leta 3 „ 40 „ 1 70
 Posamične številke stanejo 10 vin.
 Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne odzivamo.
 Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost

SOČA

„Vse za omiko, svobode in napredek!“ Dr. K. L. vrta

Uredništvo
 se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.
 Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
 Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1 60.
 „Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellereits v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Telefon št. 83.

Gor. Tiskarna A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

„Marijina družba“ in „Marijin dom“ v Trstu.

(D. pi.)

V Trstu se godi med Slovenci marsikaj, kar ne pride v širšo javnost, dasi je potrebno, zlasti je slabo poučena o delovanju klerikalizma, čeprav isti tudi tu razteza svoje kromplje na vse strani in grabi in išče, kje bi kaj potrl. Kos klerikalnega delovanja v Trstu hočemo v nastopnem po dobrih informacijah opisati.

Tudi v Trstu imajo svojo „Marijino družbo“. Dandanašnji je Marijin kult modern, umevno, da radi tega vlikajo ime Marije, kamor le morejo, zlasti pa, da ustanovljajo društva, katera nosijo naslov „Marijina“. Dobil se je pobožni nurec po imenu Stemberger, ki je ustanovil v Trstu „Marijino družbo“. Ime Marija, to vleče, in suknja nuncve je pri Slovenkah tudi še tako v cislih, da vleče nase, zlasti če tiči v njej kak prefrignec. Oglasala so se dekleta za vstop v Marijino družbo, vabili so jih, in plačevala so ob vstopu po 2 svitli kronici, zraven pa se je morala vsaka še obvezati, da plača še po 2 kronici na leto. Deklet niso takoj sprejeli v društvo, marveč čakalo se je po več mesecev, in ko so se skazale punice, da so vredne postati Marijine hčere, so jih sprejeli končno v družbo. Takrat je dobila vsaka svetinjo — za dve kronici! — in pa neko sličico — tudi za dve kronici! Dejanska vrednost je bila nekaj vinarjev. Prihajali so za dekleta nedeljske shode, seveda v lepe namene, da častijo Mater božjo ter se varujejo hudega! Ali glej! Stembergerjeve poverjenice so stale ob postelji takih shodov pri vratih s kroznikom, in nobena udinja si ni upala mimo, da ne bi kaj dala. Padale so dvajsetice in drug drobiž na trde kroznike, pa tudi srebro, katero so polagale bolj „unete“, seveda v čast Marije! Denarja se je nabralo po taki poti dosti — ali o tem denarju ni bilo nikdar nikakega računa. Tako delajo klerikalci navadno. Nabirajo in nabirajo, mečejo v svojo bisago,

ali računov pa se ogibajo, kakor hudič kriza.

V celoti vzeto ni bilo za udinje in ga ni nikakega dobička od te družbe. Samo neumno so fanatizovali dekleta ter se grdo igrali z vero v nečedne, kaznive namene.

Iz te družbe se je ustanovil potasi „Marijin dom“ kot odsek družbe — v konkurenco zavodu sv. Nikolaja, ker odločilne razumne in poštene gospe niso odcbravale Stembergerjevega početja v družbi. Zavod sv. Nikolaja je pač velevažen zavod, ustanovljen z velikim trudom in občudovanja vredno poštvalnostjo slovenskih gospa, na čelu jim znana ustanovnica, ali ta zavod farjem kar nakrat ni ugajal. Napovedali so mu celo boj. V spovednicah so odsvetavali dekletom, naj ne iščejo zavetja v tem zavodu. Ljubše jim je bilo, če bi se zgubljale po luknjah in smrada „starega mesta“, kjer je nevarnost, da se pogube, samo da ne bi šle v zavod, ki nima redovnic in ne duhovskega nadzorstva! Tako daleč sega farska hudobija.

Za „Marijin dom“ je došlo obilo darov. Stemberger je bil najel okoli 70 nabiralk iz „Marijine družbe“, ki so pobirale po mestu od vrat do vrat. Nabrale so mnogo, ali vse je šlo eno in isto pot.

Končno se je vse skup vendarle zdelo prenemumno celo unetim „Marijinim hčeram“ in Stembergerjeve manipulacije z denarjem v „Marijini družbi“ so jim bile že odveč, tako da so šle končno k škofu ter mu vse razodele. Škof je vzel na to vodstvo „Mar. družbe“ Stembergerju ter postavil na njegovo mesto kanonika Kosca. Stembergeru se je povedalo, da pojde v Istro duše past!

Zdaj mu je šlo za nabrani denar — da bi ne moral položiti račune, in kar je še huje, steti denar, zlasti ako ga ni bilo več!

Da bi se izognil temu, je „Marijin dom“, ki je bil le odsek „Marijine družbe“, postal samostojno društvo, za kar je dobil jako inteligentno damo, ki pa ni poznala Stembergerjevih mahinacij.

Nastal je boj med „Marijino družbo“ in „Marijinim domom“. Odbor „Mar. doma“ zahteva od poverjenic in odbora „Marijine

družbe“ denar in račune za „Marijin dom“. „Marijina družba“ pa pravi, da je bil denar nabran za njo. Bila sta že dva obena zbora razpuščena, ker dekleta so se skoro stepla. Moralo je biti pač hudo, ako je primoran vladni zastopnik razpustiti zborovanje deklet.

In tako ni o vsem izzemanju nobene računa in najbrže tudi denarja ne. Kakšno je bilo to izzemanje, spričuje ta kriceči slučaj. Neko ubogo dekle je prišlo v zavod sv. Nikolaja po zini, vse premrzlo, izstradano, brez vsake dobre obleke. Imelo pa je poprej 20 kron mesečne plače. Tovaršice so povedale, da je dekle znosilo vse Stembergerju, da se mu je le prikupilo. Ko ni imelo nič, je šlo v zavod sv. Nikolaja!

„Marijin dom“ bi bil končno lahko dobro društvo, ker po pravilih ni treba duhovskega nadzorstva, marveč ga dobro unete dame lahko same vodijo in skrbje za uboge služabnice tako, kakor po svitlih kronah in svežem mesu pohlepni popje ne bodo nikdar skrbeli. Toda prav vsled tega so napovedali boj in neki farski list napada vse časti vredno predselnico.

Vse ta reč mel „Mar. družba“ in „Mar. domom“ se pleče naprej. Iz dosedanjega pa je že razvidna velika popovska požrešnost in umazano izkoriščanje ubogih služkinj pod Marijinim imenom! So pač med parvečenci kreature, ki znajo izbornu skrbeti za svoj žep, (tuli svete reči jim služijo v tak namen) ki pa imajo drugače Boga in ljudi za norca.

Ricmanjsko vprašanje.

(Dalje.)

Dne 17. jan. 1902. je bil dostavljen ricmanjskemu županu odlok tržaškega namestništva, s katerim je bil po ukazu naučnega ministerstva razveljavljen izstop Ricmanjcev iz katoliške cerkve latinskega obreda, in sicer z motivacijo, da izstop ni bil izvršen pravilno radi nekih formalnostij. Poprej pa je bil povedal Ricmanjcem sam koperski glavar v imenu namestništva, da je izvršen izstop popolnoma pravilno po zakonu.

Rečeno je bilo v tem novem odloku tudi to, da vlada ne priznava jurisdikcije križevskega škofa, ker je hrvaški podanik. Navzlic temu je trajala ta jurisdikcija še naprej, dokler ni škof Nemeč Nagl ob novem letu 1903. ukazal z bajoneti razgnati ricmanjsko cerkveno občino.

Na temelju omenjenega dekreta so začeli vlada, tržaški ordinarijat pa dolinski župnik boj na celi črti. Okr. glavarstvo je zahtevalo, kakor že znano, poročni list Jak. K. in Kat. H. potom dolinskega župnika, skofijski ordinarijat je ukazal ricmanjskemu kaplanu potom župnega urada v Dolini, da je dolžen poslušati župnika v Dolini kot duhovnik trzaske škofije, pa naj bo z jurisdikcijo, kakor hoče, župnik sam se je končno pripravil iti v Ricmanje poterjat zaostalo plačo.

Dne 9. marca 1902. je poslal tržaški kapitularni vikar prost Petronio v Ricmanje svojega delegata, kanonika Martelanca. Ta je vabil može skupaj, češ, da ima povedati nekaj važnega. S saboj je imel pismo prošta Petronija v laškem jeziku. To laško pismo je hotel citati slovenskim Ricmanjcem. Umevno, da so ricmanjski možje protestirali, ali kanonik Martelanc je rekel, da Ricmanjci morajo umeti laški jezik. Na to je nastal strašanskih vrišč. Povedal je potem ustmeno, da je c. kr. vlada proglasila Ricmanjce zopet za katolike latinskega obreda, da spadajo zopet pod Dolino ter da je njihov pravi župnik Jožef Zupan, da ga morajo pripoznati ter mu dajati plačo, kakor so jo dajali prejšnjim župnikom v Dolini, o kaki novi ricmanjski župniji pa da jim še sanjati ni treba, ker vlada v to ne privoli. Možje so povedali pošteno, kar gre temu lahonskemu velikemu hlapcu. Ali od tega dneva naprej se nista ne vlada ne ordinarijat umešavala več v ricmanjske cerkvene reči. Jurisdikcija križevskega škofa je trajala dalje. Dolinskega župnika pa se ni bilo po plačo v Ricmanje. Ko je tržaška škofija dobila novega škofa, je bila prva skrb župnika v Dolini ta, da ne ostane njegova inštalacija le na papirju, marveč da se izvede tudi praktično. Župnik si doslej še ni upal hoditi pobirat kolekturo v vinu in denarju, dasi mu je vlada to ukazavala ob

Islandski ribič.

Pierre Loti.

Roman. Iz francoščine prevel Fran Šturm.

(Dalje.)

In ta nada jej je dajala pogum ter jo polnila s skoro sladko nestrpnostjo.

Od daleč se vsaka stvar vselej zdi tako lahka, tako jednostavna, bodisi si že beseda ali pa dejanje.

In ta Janov obisk je prišel o pravem času: vedela je za gotovo, da njen oče ob tej uri puši in da se mu ne bo ljubilo spremiti gosta; na mostovžu ne bo žive duše, in lahko se pogovori z njim.

Toda sedaj, ko je prišel trenutek, se jej je zdelo to skrajno predržno. Samo pri misli, da ga sreča, da ga bo videla tu pod stopnicami v obraz, je trepetala. Sreče jej je tolklo, kakor bi hotelo počiti... In če je pomislila, da se vrata tu spodaj lahko vsak hip odpró, s tistim lahkim škripanjem, ki ga je dobro poznala, — in da stopi on iz sobe!

Ne, gotovo, nikdar se ne bo upala; rajši hirati v pričakovanju in umreti od bolečin nego poskusiti kaj takega. In že je storila par korakov, da bi se vrnila v sobo, se vsedla in nadaljevala svoje delo.

Toda obstala je in še pomisljala. S strahom se je spomnila, da odide prihodnji dan na Island, in da je to jedina prilika. Če jo zamudi, bo morala preživeti nove mesece v samoti in pričakovanju, izgubiti še jedno celo poletje svojega življenja...

Spodaj so se odprla vrata: Jan je odhajal! Naglo se je odločila, stekla po stopnicah ter se ustavila trepetaje pred njim.

— Gospod Jan, rada bi govorila z vami, če vam je drago.

Z mano!... gospodična?... je rekel s tihim glasom ter prijel z roko za svoj klebuk.

Gledal jo je plaho s svojimi živahnimi očmi, glavo upognjeno nazaj, s trdim izrazom; videti je bilo, da celo pomišlja, da se bi ustavil ali ne. Stopil je z jedno nego naprej, pripravljen na beg, ter naslonil svoja široka pleča na zid, kakor da se hoče oddaljiti od nje v tem ozkega hodniku, kjer ga je tako nenadno zalotila.

Otrpnila je, in niti besedice ni mogla najti od vsega tega, kar je bila pripravila, da mu pove: ni pričakovala, da bi jo mogoče tako osramotiti in iti mimo nje, ne da bi jo poslušal...

— Ali vam vzbuja naša hiša strah, Jan? je vprašala s suhim, čudnim glasom, ki je bil ves drugačen nego je hotela.

Obračal je oči v stran ter gledal na prosto. Lica so se mu rdeče pobarvala, kri mu je gorela v obrazu in nosnice so se mu širile, kadar je dihal, prsi so se mu dvigale.

Poskusila je nadaljevati:

— Tisti večer, ko sva bila skupaj na plesu, ste mi rekli »na svidenje« z glasom, s kakoršnim ne govorimo ljudem, do katerih nam ni nič... Ali se ne spominjate, Jan?... Kaj sem vam storila?...

... Grdi zahodni veter se je zaganjal s coste, se igral z Janovimi lasmi in Marjetično avbo ter zaloputnil za njima z glasnim ropotom neka vrata. Ta hodnik ni bil ustvarjen za to, da bi se govorilo tu o važnih stvareh. Ko je Marjetica potisnila prve besede skozi grlo, je obmolnila; v glavi se jej je vrtelo, misli so jej zastale. Jan se je vedno umikal pred njo, in prišla sta bila že do vrat.

Zunaj je bučal veter, in nebo je bilo temno. Skozi odprta vrata je padala svinčena, slaba svetloba na njuna obraza. Sosedna na nasprotni strani ju je opazovala: Kaj si moreta neki ta dva pripovedovati v tej ozki veži, zmedenih obrazov? Kaj se godi pri Mevelovih?

— Ne, gospodična Marjetica, je odgovoril končno, da konča ta prizor. — Čul sem že doma, da ljudje govorijo o naju... Ne, gospodična... Vi ste bogati, mi dva nisva človeka iste vrste. Jaz nisem mož, da bi prišel k vam, jaz...

In odšel je... Tako je bilo vse končano, končano za vselej. In od vsega, kar mu je hotela povedati, mu ni povedala ničesar. Ta kratek sestanek jo je k večjemu osramotil v njegovih očeh in ponižal. Kakšen človek je bil vendar ta Jan, ki je zaničeval dekleta, denar, vse!...

Obstala je prikovana na mestu, prišla jo je omotica, vse se je vrtelo krog nje...

In potem se jej je posvetila v glavi misel, bolj neznosna nego vse druge: Janovi tovariši, Islandci, so se izprehajali po trgu, ga pričakovali! Ko bi jim vse to povedal, ko bi se norčeval iz nje, o, kaka ne-

trgati vsako leto. Sedaj pa je zahteval orožniško pomoč, sklicujoč se na okr. glavarja, ki je bil rekel, da vlada, če potreba, izterja z orožniško in vojaško silo kolekturo duhovnikom v Dolini. Ali vlada te želje župniku vendar še ni izpolnila, marveč je nakazala duhovnikom v Dolini kolekturo po fasijskih cenah začasno iz verskega zaklada ter hotela počakati na ugoden trenotek, ko bo mogoče, če ne z lepa pa z grda izterjati kolekturo. Seveda župnik s tem prispevkom ni bil zadovoljen, to je bilo premalo, to ni bila nekdanja plača dolinskega župnika. Župniki v Dolini so stali dobro ter so imeli toliko denarja, da so pomagali iz zadreg včasih celo visokim dostojanstvenikom; seveda so bili za to odškodovani. Ali vlada ni poskušala, izterjati to kolekturo; radi tega se je obrnil župnik Zupan končno na novega škofa Nagla.

Proti koncu meseca avgusta l. 1902. je prišel v Trst novi škof dr. Nagl. „Piccolo“ in njegove vrste laški listi so mu peli slavo, ga pozdravljali kot apostola „miru“, ter mu obetali hitro karijero, kardinal je imel postati v kratkem. Glede Ricmanj škofu ni bilo mar, da bi odpravil stare arhive ter z novo župnijo morda na hitro rešil vse preporno vprašanje, marveč, opozorjen na staroslovensko službo božjo v Ricmanjih, je gledal, da jo prejkoprej odpravi. Če hočejo imeti Ricmanjci župnijo, je rekel, da naj vložijo novo prošnjo pri njem. Čemu vendar, ko je bila pa župnija od ministerstva načelno dovoljena že dve leti poprej! Dolinski župnik je bil večkrat pri njem, češ, da naj mu pomaga priti do „pravice“, zajamčenih mu po instalaciji.

Pletlo se je naprej, in že dne 2. novembra 1902. je poslal novi škof ricmanjskemu kaplanu dr. Požarju dekret, s katerim je dvignil jurisdikcijo križevskega škofa ter ukazal, da ima z dnem 25. novembra 1902. nehati v Ricmanjih staroslovenska masa — ne da bi imel za to kako odredbo iz Rima. Zanimivo je, da se je bal Nagl javnosti, kajti na koncu dekreta je pristavil, da ne sme o njega vsebini priti nič v časopise.

Nekoliko dni potem je izdalo županstvo v Dolini tak-le:

Razglas.

Prebivalcem vasi, spadajočih pod davčne občine Boljunec, Boršt in Ricmanje, naznanja se sledeče: Vsled odloka c. kr. namestništva v Trstu št. 592/X od 10. avgusta 1902., oziroma št. 19854 od 24. oktobra 1902. je določeno, da morajo kaplanije, spadajoče pod župnijo (faro) dolinsko, toliko časa prispevati k plači župnika in obhodka (kooperatorja) v Dolini, dokler bodo novonameravane župnije popolnoma ustanovljene, oziroma novi župniki ustoličeni. Zato se nalaga, da zgoraj navedeni obvezanci plačajo dolžni del do-

linskima duhovnoma, če tudi po fasiji. V nasprotnem slučaju izterjalo se bodo potom politične oblasti v smislu ukaza c. kr. namestništva v Trstu št. 1096/Pr. od 7. maja 1902. Županstvo občine Dolina dne 14. novembra 1902. Župan: Pangerc, s. r.

Gospod občinski svetovalec v Ricmanjih.

Oskrbite, da vsebino notranjega razglasa izve vse občinstvo in da se opozori na to, da dolinska duhovna dobita svojo plačo, ker s tem se bo ljudstvo ognilo poznejšim gotovim silnostim in zlim posledicam. Županstvo občine Dolina, dne 14. novembra 1902. Župan: Pangerc s. r.

Proti temu razglasu je vložil srenjski župan ricmanjski takoj rekurz na c. kr. namestništvo v Trstu.

Slovenskim abiturijentom in visokošolcem.

Ko premisljujete, kam bi se obrnili po dovršenih srednješolskih studijah, vas hočemo tudi mi slovenski visokošolci v Pragi, združeni v akademičnem društvu „Ilirija“, opozoriti na nekatera dejstva, ki bi vplivala na Vašo odločitev. Ob vprašanju, ali se hočete posvetiti vseučiliškim studijam, ali pa se obrniti kam drugam, pač ne moremo mnogo odločevati, zato se obračamo v prvi vrsti na vas, ki nameravate nadaljevati svoje studije na kaki univerzi ali tehniki.

Razmere na nemških vseučiliščih že od nekdaj niso odgovarjale slovenskim potrebam, letos pa so postale naravnost neznosne. Slovenski dijak velja svojim nemskim tovarišem že od nekdaj kakor gost; letos pa se je še celo dunajska univerza kakor taka, torej uradno, postavila s svojim javnim razglasom na to skrajno nepravilno stališče. Dala si je s tem pečat nižje-avstrijskega vseučilišča, dasi ima biti osrednje vseučilišče vse države (kar tudi je — po vzdrževanju!)

Pa ne samo visoke šole same, ampak tudi mestno prebivalstvo je slovenskemu dijaku po svojem misljenju tuje in nasprotno in ga kakor tako ne more podpirati v njegovem stremljenju po vsestranski izobrazbi in omiki.

Z ozirom na ta neovrgljiva dejstva smemo s polnim pravom trditi, da so za zdaj, ko še nimamo svojih lastnih šol, za slovenskega dijaka edino pripravne visoke šole: češko vseučilišče, oziroma tehnika v zlati, slovanski Pragi.

V Pragi, v središču kulture češkega naroda, spoznava slovenski dijak pravo slovensko življenje ter prehaja po najkrajšem potu od idealnega navdušenja k resnemu, realnemu delu za kulturni, gospodarski in politični napredek svojega naroda. Razun našega društva in „Česko slovenskega akad. krožka Slov. Plan. društva“ najde slovenski dijak tukaj akademična, sokolska, pevska, znan-

stvena, družabna in druga društva, ki ga vsa z največjo prijaznostjo vsprejemajo v svojo sredo. Pa tudi vse prebivalstvo kraljevske Prage, da, vse mesto s svojimi javnimi knjižnicami, čitalnicami, muzeji, razstavami in političnimi predavanji ga prijateljsko podpira kakor Slovenca v njegovem stremljenju.

Tudi življenje je v Pragi cenejše, nego morda v kakem drugem vseučiliškem mestu, kar je za slovenskega dijaka dokaj odločilno in važno.

Iz teh kratkih podatkov je razvidno, da imajo praške visoke šole premnogo prednosti pred nemškimi na Dunaju in v Gradcu. Zato apeliramo na vas, slovenske visokošolce, in vas utemeljeno in popolnoma upravičeno pozivljemo: Proč od Dunaja, proč od Gradca! Pridite kar najštevilnejše sem gori v zlato slovansko Prago. To bo najboljši odgovor na vsa burševska izzivanja.

Odbor slovenskega akademičnega društva „Ilirija“ v Pragi.

NB. Natančneje podatke dajajo: Zvonimir Bernot, modrosol. Ljubljana, Poljanska cesta 10, Julijan Pavliček, pravnik, Bovec (Goriško.). Miloš Meža, pravnik, Velenje (Štajersko.)

Dopisi.

iz Gorice. — Stara navada je, da se konča šolsko leto s slovesno službo božjo. Lepim navadam jo moramo pristevati, ako je masa res slovesna, k čemur pripomore pa največ lepo in ubrano petje. Tudi letos smo prisostvovali masi ob sklepu šolskega leta na gimnaziji in realki, ali prepričali smo se, da je „mnogo gnilega v državi Danemarski.“ Petje, ki sicer ni obligatni predmet ne na gimnaziji ne na realki, bi pač zaslužilo, da se ne dela z njim kakor s pastorko, ker je pač eden glavnih faktorjev, ki blaži srce in bistri um. Znano je, da je vsak učitelj petja toli samoljuben, da pokaže pri prvem in zadnjem javnem nastopu vse svoje zmožnosti, vse svoje vpehe, katere je dosegel s svojim pametnim, razumnim in praktičnim vodstvom tekem celega šolskega leta pri učeti se, petja: zni mladini. Kako je pa v Gorici? Tu je sicer zelo težko stališče, ker je petje lo nemško, dasi so pevci samo Slovenci in Italijani. Čudno, kaj ne? Toda pustimo to žalostno dejstvo, s katerim se hočemo pozneje enkrat natančneje baviti.

Dne 9. t. m. je iznela gimnazija svojo sklepno maso v cerkvi sv. Ignacija. Na koru je bilo vse polno pevcev, in ves „dijaški“ orkester. Vsak se je pri pogledu na tako množico kar veselil. Toda bil je razočaran! Med pevci smo opazili mnogo lepih glasov, s kojimi se bi dalo marsikaj doseči in kateri bi prišli do svoje popolne veljave le takrat, ako se bi vzelo kako lepo, lahko, makari dvo-glasno maso brez orkestra in le s spremljevanjem orgelj, ker je pač, vsaj po našem

*) Sodelovali so tudi člani vojaške in mestne godbe, le še Prvačkovec smo pogrešali.

mnenju, smešno, „stuliti se“ s težkimi masami, celo z orkestrom, ako se nima ne zmožnosti in ne pravega materijala.

Ne moremo si kaj, da ne bi izpregovorili par besed tudi o orgljanju in o organistu, kateri je bil sam g. Mrcina. Ako hoče biti g. Mrcina res organist, naj se tudi nauči spremljati rezponzorije v vseh intonacijah, in naj tudi zadene glas, v katerem poje duhovnik, ker drugače spravi tega v nemalo zadrego, ako ni ta toli prebrisan, da nadaljuje v intonaciji, v kateri je začel. Tudi ni posebno častno za organista, da ima vedno okrog sebe po tri pomagачe, enega, da mu obrača strano, drugega, da mu vleče registre i. t. d. Povemo tudi g. „organistu“ Mrcini, da se mora igrati v cerkvi orglje, in ne glasovirja. Sapienti sat!

Preidimo k drugi masi, t. j. masi v isti cerkvi ob sklepu šolskega leta na realki, namreč 13. t. m. Ako primerjamo to maso z ono na gimnaziji, moramo reči, da je bila res pravcati skandal. Petje s spremljevanjem orkestra, kako krasno se to glasi! Reči moramo, da je že predrznost, tako nastopiti v cerkvi. Čela masa ni bilo nič drugega nego odrezano kričanje, ker so pevci preveč markirali tempo, kar je pa nekaj groznega za poslušalcevo uho, in kar tako eklatantno dokazuje, da nima dirigent pojma o izvežbanju pevskega zbora. Petje v cerkvi nas bi moralo povzdigovati nad življensko prozo, pri tej masi so se pa poslušalci očitno zelo zabavali, posebno pri rezponzorijih, katerih se deloma ni pelo, deloma pa nepravilno. Orglje niso bile v pravih rokah, vso maso so bile „fovs“, in organist g. Schwarzer mora biti res gluhi, da ni tega zapazil in zaprl oni register, ki ni bil na pravem mestu. Svetovali bi tudi dirigentu g. prof. Seifertu, da bi se vpisal v kako telovadno društvo, kjer bi prisle njegove geste prej do veljave nego pa na koru. Imenitno je telovadil po ritmu. Kar se pa tiče eferitorija, katerega je sam pel, mu moramo priznati, da ima lep glas, ki pa ni prišel do veljave, ker je Mozartov „Ave verum“ pisan za mešan zbor in ne za solo. Konečno povemo vsem prizadetim, da se jim ni treba siliti v ospredje z zmožnostmi, katerih nimajo, posebno ker se bi dale izročiti take naloge drugim, ki menda bolj razumejo take reči.

S tem smo občinstvu pokazali, kako se godi s petjem na naših srednjih šolah, in menda se nam je tudi posrečila ilustracija „velikih uspehov“. Kdo je kriv teh „uspehov“? Med drugimi tudi same učne moči, katerim ni mnogo za to, če se učenci res naučijo kaj petja med letom, samo da se lahko konec leta izkažejo z lepo maso z orkestrom češ, poglejte, to znamo mi. Sicer pa menda g. Mrcina nima mnogo časa, da bi se bavil temeljito s petjem, ker ima, kakor se čujejo glasovi, preveč opraviti po „goriški okolic“. Na realki je pa zmožen za učitelja petja vsak profesor, ki zna le kolikaj udrihati po glasovirju.

čuvvena sramota bi bila to! Stekla je hitro v svojo sobo, da bi jih opazovala skozi zastor...

Pred hišo je videla v resnici gručo teh ljudi. Toda opazovali so samo vreme in nebo, ki je bilo bolj in bolj temno, ter govorili o preteči plohi;

— Ne bo hudega ne; stopimo v pivnico, da to mine. —

In potem so uganjali glasne šale, o Ivani Caroff in drugih lepoticah; toda nihče se ni niti obrnil proti njenemu oknu.

Vsi so bili veseli, samo on ni odgovarjal, se ni smejal, temveč držal se je resno in žalostno. Ni šel z drugimi v gostilno, in ne meneč se niti zanje niti za dež, ki je bil začel padati, je stopal počasi, kakor v sanjah čez trg proti Ploubazlanecu...

Tedaj mu je vse odpustila, in brezupna ljubezen je stopila na mesto trpke nejevolje, ki se je bila v začetku vzbudila v njenem srcu.

Sedla je ter si zakrila obraz z rokami. Kaj zdaj?

O, da jo je mogel poslušati samo trenutek; ali ko bi mogel priti sem, da bi bila sama v tej sobici, kjer bi se v miru pogovorila, morda bi se potem še vse pojasnilo.

Dovolj ga je ljubila, da bi mu priznala to v obraz. Rekla bi mu: „Iskali ste me, ko vas nisem ničesar vprašala; sedaj sem vaša z vso svojo dušo, če me hočete; glejte, nič ne bi pomišljala postati žena ribičeva, in vendar, treba bi mi bilo samo izbirati med paimpolskimi mladenči, ko bi hotela katerega za moža; toda jaz ljubim vas, ker mislim, da ste vkljub vsemu boljši nego drugi mladenči; malo bogata sem, vem tudi, da sem dovolj čedna; čeprav sem stanovala v mestih, vendar vas zagotavljam, da sem pa-

metno dekle, ki ni storilo še nič hudega; torej, ker vas tako zelo ljubim, zakaj me ne marate?

... Toda vsega tega nikdar ne izrazi, nikdar ne izgovori, razun v sanjah; prepozno je bilo, Jan je ne bo čul. Da bi še enkrat poskusila govoriti z njim... o, ne! za kako žensko bi jo potem smatral!... Rajše umreti!

In jutri odidejo vsi proti Islandu!

Zeblo jo je, ko je tako sama sedela na klopi v svoji lepi sobici, v katero je sijal bled februarški dan. Zdelo se jej je, da se podira svet krog nje, sedanjost in prihodnost, vse je bilo ničevno; čutila se je zapuščeno sredi te strašne temne praznine, ki je vstajala krog in krog.

Želela si je smrti, da bi le ležala mirno pod zemljo, da ne bi več trpela... Toda njemu je odpuščala, in nič sovraštva ni bilo namešanega v njeno obupno ljubezen...

XII.

Morje, sivo morje.

Po veliki, nezaznamovani poti, ki vodi vsako leto ribiče na Island, se je peljal Jan že cel dan.

Ko so prejšnji večer odhajali, prapevaje stare pobožne pesmi, je vlekel veter od juga, in lajčice z razprostrtimi jadrji so se razpršile po morju kakor utve. —

Potem je veter malo odnehal, voznja je postala počasnejša; po morju so se popeljavali veliki kosovi megle.

Jan je bil že bolj tih nego navadno. Pritoževal se je, da je vreme preveč mirno. Čutil je potrebo razburjenja, da bi pregnal nekaj iz srca, kar ga je tiščalo. Tu pa ni bilo nikakega dela; treba je bilo samo mirno plavati sredi tega velikega miru, samo dihati

in živeti. Videti je bilo samo sive globine; slišati je bilo samo tihi molk...

... Nenadoma zamolkel, komaj slišen, nenavaden ropot! Frišel je od spodaj, kakor praskanje coklje na kolesih. In „Marija“ se je ustavila in se ni genila dalje...

Obtičali!!! Kje in na čem? Gotovo na kaki sipini ob angleški obali. Od jutra do večera ni bilo videti prav ničesar skozi to gosto meglo.

Ljudje so tekali razburjeni gor in dol, in ta razburjenost je bila v pravem nasprotju z nepričakovano, otrplo mirnostjo njihove ladje. „Marija“ je stala mirno in se ni prenačnila z mesta. Sredi te vlažne, tekoče brezkončnosti jo je prijel nečaj trdnega, nepremičnega, skritega pod vođo; zgrabilo jo je močno, in bila je morda v nevarnosti, da pogine tu.

Kdo ni še videl ptice ali muhe, ki je obtičala z nogami v limu?

Izprva tega niti ne zapazi; tudi njena oblika se ne izpremeni takoj; poprej se mora zavedeti, da se je ujela od spodaj, za noge, in da ne pride morda nikdar več iz te nevarnosti.

In ta zavest jej pride pozneje, ko se začne boriti, ko se začne umazani lim prijemati njenih perutnic, njene glave. Tedaj sele dobi tisto žalostno podobo umirajoče živalice, ki si ne more pomagati.

Tako je bilo sedaj z Marijo; v začetku se to ni zdelo bogve kako nevarno; nagnila se je bila pač na stran, toda bilo je pri belem dnevu, v lepem, mirnem vremenu. Priti je morala najprej polna zavest, potem so sele umeli, kako resna je nevarnost, in začeli so se vznemirjati.

Kapitan se jim je malo smilil, dasi je on zakrivil nezgodo, ker se je premalo brigal, kam plove ladja; vil je roke in obupno klicati:

Slisali smo glasove, ki so se pritoževali in jezili na g. Kokošarja, češ, kako mora on kot „glasbenik“ dovoliti take necerkvene predstave (na realki je bil dirigent akrobat) v svoji cerkvi. Toda, temu se ne čudimo, ker je sam pomagal kot „der Dritte im Bunde“ profanirati cerkev s petjem dne 10. t. ob 8. uri zjutraj. Nastopil je kot dirigent mladega zbora kat. delavcev, katere je sam izučil, z navadnimi pesnicami, katere slisimo tudi tupatam v kakem otroškem vrtu. Petje je bilo, toda, to ni bilo petje, bil je kaos in komaj se je razumelo, kakšne pesmi pojejo; pri „Tantum ergo“ pa sploh niso mogli pevci priti skupaj niti na koncu! Svetujemo tudi njemu, naj se ne drzne več nastopiti s takim zborom, ako se noče blamirati, ker z njegovo glasbeniško slavo ni tako daleč, saj ga poznamo kot takega, ki bi rad kaj, pa ne more. Ako je bil v tem oziru prvi v Šebreljah, ni še s tem rečeno, da mora igrati tudi v Gorici isto ulogo, kjer smo že vajeni slisati marsikaj dobrega in boljšega.

Res žalostne razmere, kar se tiče glasbe na Primorskem!

Na svidenje!

Domače in razne novice.

Vsesokolsko slavlje v Ljubljani. — Danes začne v srcu Slovenije, v beli Ljubljani, veliko sokolsko slavlje. Sokoli iz Časke, Sokoli iz juga, Sokoli iz vseh slovenskih pokrajin pohitijo danes v Ljubljano na veliko slavlje, katerega se bo deležilo tudi nebroj drugega občinstva od vseh strani. Večina zunanjih društev in gostov prispe danes v Ljubljano. Drevo bo na čast gostov velik koncert „Glasbene Matice“. Jutri dopoldne bo slovesen sprevod po mestu in tekmovalna telovadba, popoldne pa javna telovadba. Proste vaje bo izvajalo 800 telovadcev. Za telovadišče je določeno dirkališče pod Tivolijem, kjer so priredili prostora za 10.000 gledalcev. Po telovadbi bo prosta zabava na velikanskem veseličnem prostoru. V ponedeljek se vsrjo izleti na Bled, v Postojino, v Trst, kamor odide zlasti mnogo Čehov, ki gredo tudi v Benetke in v Pulj. Udeležba od strani Čehov bo velika. Ker prispejo tudi razna hrvatska sokolska društva, bo to velik sokolski praznik, imponzantno narodno slavlje, na katerem bo prekipevalo svete navdušenosti za slovensko stvar.

Brez dvoma bo tudi iz naše dežele lepa udeležba pri tej veliki slavnosti. Drugi pa naj se v duhu spominjajo krasne svečanosti v znamenju sokolske ideje. Posiljamo pozdrave na shod ter kličemo srčni: „Na zdar!“

„Sokolov“ v društveni obleki je odšlo iz Gorice v Ljubljano 40. S seboj imajo tudi zastavo. Od teh jih nastopi okoli 30 pri prostih vajah, nekaj pri drugi telovadbi.

Dva nova doktorja prava. — Včeraj je bil povisan na dunajskem vseučilišču dok-

torjem prava g. Dominik Puc, odvetniški koncipijent v pisarni g. dr. Treota v Gorici.

Na vseučilišču graškem pa je bil povisan g. Karol Podgornik, koncipijent pri g. dr. Tumi.

Na isti dan dva nova doktorja — Slovenca iz Gorice! Tako lepe novice z vseučilišča se nismo zapisali! In veselimo se je lahko toliko bolj, ker sta oba zares nadejalna mlada doktorja, od katerih goriski Slovenci opravičeno pričakujemo narodu koristno delovanje.

Umrli je v Idriji g. Karol Pirc, ravnatelj tamkajšnje mestne nižje realke. Za realko je njegova smrt jako britka izguba, ker je bil naravnost uzoren ravnatelj ter velik prijatelj mladine. Truplo so prenesli v Kranj. Doživel je 47 let. S svojim delovanjem kot profesor, zlasti kot ravnatelj, si je prislužil časten spomin.

Umrli je v Trstu g. Anton Počkaj, zaveden in značajno slovenski trgovec in posestnik. Njegov slovenski napis v Trstu je imel svoj čas viharo zgodovino. Bodi mu blag spomin!

Zrelostni izpiti na gimnaziju. — Vršili so se od 10. do 12. t. m. V osmi soli je bilo letos 14 Slovencev. K zrelostnim izpitom se jih je oglasilo 11, 3 so odstopili.

Vseh izpitol: z odliko: Janko Bratina iz Otlice, prvi red: Karol grof Attems iz Podgore, Franc Boskin iz Pevme, Josip Soban iz Vrtojbe (Koprive), Franc Ulaga iz Kanala (Rojana). Šest jih je padlo na 2 meseca.

Lahov je napravilo izpite 9, in sicer: Peter Bonne iz Gorice, z odliko, Iv. Bresca iz Gorice, Jos. Brumat iz Gradišča, Jos. Canelli iz Gorice, Ivan Claucig iz Podgore, G. pl. Girioncoli iz Gorice, H. Marcuzzi iz Gradišča, Al. Marinaz iz Krmina, Adelski Poiani iz Št. Vita, Al. Strukl iz Gorice.

Nemci: Julij Albert iz Rimskih Toplic na Štajerskem, z odliko, Iv. Kaznačič, eden je reprobiran za celo leto.

Izd zrelostnih izpitol na c. kr. ženskem učiteljskem v Gorici dne 13. julija 1904. — 1. Z odliko so izpit napravile kandidatkinje, in sicer s slov. in nemšk. učnim jezikom: Michel Justina, Milost Marija, Pešelj Marija, Šmid Matilda, Znanec Marija.

2. Zrelim pripoznane s slov. in nemšk. učnim jezikom so bile: Borštnik Ivana, Daneu Antonija, Job Neža, Savnik Blandina, Slemenšek Irena, Troha Marija, Zalar Marija.

3. Zrelim pripoznane s slov. učnim jezikom so bile: Bole Marija, Brezavšek Katica, Čokl Ida, Delak Pavla, Furlani Olga, Gaspari Klementina, Jamšek Marija, Mazi Urša, Murovec Amalija, Pešega Josipina, Repič Marija, Schwinger Justina, Siokar Angela, Sosič Ana, Stipančič Franja, Stres Ema, Vičič Ljudmila.

Dve kandidatkinje ste bili na dva meseca reprobirani.

Zrelostni izpiti na realki v Gorici so skončali v četrtek. Kandidatov je bilo 9, med njimi dva Slovence, ki sta tudi prestala izpite. Ta dva sta Josip Kenda iz Kobarida (sin gozdarja na Trnovem) in Emil Sila iz Št. Petra (sin nadučitelja v Štorjah pri Sezani.)

Čudno to, da v nižjih razredih je vedno dosti Slovencev, ali do mature jih pride tako malo! Kje tiči pravi vzrok temu?!

Solskega izvestja ljubeznivi g. ravnatelj tudi letos nam ni poslal. Za danes omenjamo le nekaj. Letos se je poslovil prof. Petronio; profesorski zbor mu je priredil banket. Poslovil pa se je tudi prof. Berbuč, ali o kakem banketu ni nič slisati. Zdi se nam, da ni treba iskati kakega zapostavljanja radi narodnosti, ampak nazlog utegne biti drugod, da si je treba namreč priljubljenost med kolegi pridobiti!

Omenjene so v izvestju tudi verske vaje. — Za knjižico učencev se je nakupilo knjig le okoli 200 K, dasi se je menda lahko porabilo okoli 700 K v to svrhu. Kaj se je ostanek porabil za drugo dušno pašo, za velikonočnega pridigarja, ali za kaj?

Akad. fer. društvo „Adrija“ naznaja, da bo imelo svoj li. redni občni zbor dne 30. t. m. ob 9. uri predpoldne. Vse drugo se objavi pravčasno. Vabi vse člane, starse in ustanovnike, da se udeležijo tega občnega zbora polnoštevilno. Posebno pa vabi vse gg. abiturijente, da pristopijo ta dan društvu. Vsi gostje dobrodošli!

Sklep šolskega leta. — Na c. kr. pripravnici za učiteljska v Podgori pri Gorici je končalo šolsko leto 1903.—1904. dne 15. julija t. l.

Prilodnje šolsko leto prične dné 16. septembra.

V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14. leto ali vsaj 13½ leta svoje starosti in so dovršili z dobrim uspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih sol ter se žele posvetiti učiteljskemu stanu.

Podrobnosti glede vpisovanja za vstop v ta zavod se pravčasno objavijo.

„Stara narodna stranka.“ — **Katoliško-narodna stranka.** — Klerikalci imajo polno naslovov. Kakor nanese prilika, tako si izberejo ime — samo klerikalci nočejo biti nikdar! Posebno pri nas se ježno otresejo, če jim rečeš, da so klerikalci, vsi tisti, katere je pognala slepa strah klerikalne vrste, kjer jih drži osebno sovraštvo. Kakor mrzel curek jih spreleti očitanje, da so klerikalci, stresejo se, potolažijo z vsklikom, da so „stara narodna stranka“, ali v istini služijo naprej črnemu klerikalizmu. Celo Antonio Klobasa noče biti klerikalec, dasi je eden najpridnejših delavcev na klerikalnem polju. Teko rad se potirka na prsi, rekoč: Ej, mi, ki smo „stara narodna stranka“. Če bi mu rekel, da je klerikalec, te pogleda strupeno

ter zahrešči nad tabo po celi škali, potem pa se vsede, ter piše Gabrščeku, da ni klerikalec, ampak da pripada „stari narodni stranki“. Tudi „katoliški“ nočejo biti. Brrr! „Katoliška narodna stranka“ — to je za kmete! In res vidimo v „Gorici“, da se hvali A. K., da je on in njegovi prijatelji v „Čitalnici“ — „stara narodna stranka“, n. pr. možje, katere pahnejo tupatam nunci v občinski zastop, so pa pristasi „katoliške narodne stranke“. — Samo klerikalci nočejo biti. To je tako slaba firma, da se je sramujejo celo tisti, ki stojijo prvi pod njo. Tudi tisti „narodno-radikalni“ akademik iz Gorice, ki je popisoval „narodni kolek“ v „Ed.“, se je skrbno ogibal pravega naslova klerikalne stranke ter nam s postranskimi besedami tolmačil, koga misli. — Ali klerikalci so klerikalci, pa naj se skrivajo pod tako ali tako firmo. Črni so, in do naslova „narodni“ nimajo nikake pravice. Narodnega dela ne poznajo, jezik jim je le sredstvo v doseg svojih ciljev, kjer pa so v dotiki z drugorodci, tam pa prepuščajo tem vsi usodo našega jezika. — „Stara narodna stranka“ ali pa „katoliška narodna stranka“ ni storila še nič v narodnem oziru dobrega, odkar obstoji, pač pa pomaga nižati rabo slovenščine n. pr. celov deželni hiši ter vlačijo nepotrebiti laščino po sodnih dvoranah. Vsako narodno, vzbujevalno delo je odpadlo v njej, sedaj uči svoje pristase le ubogljivosti črni suknji. Črna suknja je ves njen program, narodnost, vse...

Višji častniki na poučnem potovanju. — V sredo sta prišla v Gorico dva štabna častnika in več višjih častnikov-pionirjev, ki so odšli drugo jutro na Tolminsko.

Francoski študent! — Nekaj dni je hodil po Gorici neki mlad človek, na katerega so bili hitro pozorni redarji. Slednje so ga vstavili ponoči na Tek. Fr. Jos. ter ga vprašali, kdo je ter če ima kako izkaznico. Ko je odgovoril, da nima s sabo nikakih dokumentov, so ga peljali na policijo. Tam je povedal, da se piše Josip Stradner, da je sin velikega posestnika in trgoveca blizu Pariza. Rekel je, da je rojen leta 1887. v Bourbonu. Povedal je, da je odšel od doma s svojim stricem Jacques Marteaux, ki je velik trgovec v Parizu, in sicer sta šla v Trst, nakupit kave in drugih rečij. Stric da mu je rekel, naj ostane v Gorici ter mu dal 300 K denarja. S tem denarjem pa je živel dobro nekaj dni, končno pa mu je zmanjkalo novcev. Dokumente njegove pa da ima stric. Zaslisali so ga, potem pa poslali v zapor, ker se hočejo natančno informovati, kako je pravzaprav s tem francoskim študentom. — Neki Jasnik iz Podgore je naznanil, da mu je ukradel ta študent 2 K iz zepa, ko se je kopal v Sotci.

„Slovenec“ in resnica. — „Slovenec“ je povedal te dni, da je posnela „Sotca“ po laskih listih vest, da so kanoniki nekje v Italiji med procesijo Sv. Res. Tel. se odstranili radi prevelike vročine itd. „Slovenec“

— Ma Doué! ma Doué!

V bližini se je pokazal za trenutek kap, katerega niso poznali. Zavil se je takoj zopet v meglo, in ni ga bilo več videti.

Sicer ni bilo videti kroginkrog nikjer jadra, nikjer najmanjšega dima. — In skoro jim je bilo tako ljubše: bati so se tistih angleških »rešilnih ladij«, ki prihajajo po sili »reševati« ponesrečene ladje iz zadrege; to pa delajo na poseben način, tako da se je treba pred njimi braniti kakor pred razbojniki.

Vsi so se trudili na vse mogoče načine in poskušali to in ono. Njihov pes Turko, ki se ni nikdar bal morskih viharjev, je bil vsled tega nenavadnega dogodka zelo vznemirjen; to nenavadno šumenje pod ladjo, ti trdi udarci razbijajočih se valov, in potem ta nepremičnost — vse to mu ni ugajalo; razumel je, da to ni naravno; pobesil je rep in se skrivil v kot.

Odvezali so čolne, da bi spustili mačke; napeli so vse svoje sile ter se trudili, da bi z vrvmi spravili ladjo z mesta. — trdo delo, ki je trpelo devet napornih ur; — in ko je prišel večer, je dobila uboga ladjica, ki je bila prišla zjutraj tako lepa in tako radostna sem, žalostno lice: bila je že umazana, v polnem neredu, vsa premočena od valov.

Borila se je bila in upirala na vse načine, ali ostala je na mestu, prikovana, kakor mrtva.

Noč se je bližala, dvignil se je veter, in valovi so se vpenjali višje; nevarnost je rastla, kar začetijo proti šesti uri nenadoma, da so prosti, rešeni; in poderejo opore, ki so jih bili postavili, da bi se vzdržali... Tedej so začeli tekati kakor blazni od veselja gor in dol ter vpili:

— Plavamo, plavamo!

Plavali so v resnici; toda kako izraziti to veselje, ki jih je prevzelo, ko so se zavedli, da se premikajo, da so zopet lahke, žive stvari, dočim so bili še ravnokar skoro na robu groba!...

In v istem trenutku je izginila tudi Janova žalost. Čutil se je olajšanega, kakor njegova ladja, ozdravilo ga je krepko delo njegovih rok, dobil je zopet svoj brezskrbni izraz ter se otrešel spominov.

Ko so drugo jutro dvignili mačke, je nadaljeval svojo pot proti hladnemu Islandu, in videti je bilo, da je njegovo srce tako prosto kakor v prvih letih.

XIII.

V Ha-Long-u, na drugem koncu sveta, so delili na krovu »Kirke« pošto, ki je došla iz Francije. Sredi med tesno gručo mornarjev je klical »vagmešter« na glas imena tistih srečnih, ki so dobili pisma. To se je vršilo zvečer, v bateriji, kjer so se gnetli krog velike svetilke.

— »Moan Silvester! — Bilo je jedno zanj; oddano je bilo pač v Paimpolu, — toda pisava ni bila Marjetična. — Kaj naj to pomeni? In od koga je prišlo to pismo?»

Obračal ga je in obračal ter ga slednjč strahoma odprl.

Ploubazlanec, 5. marca 1884.

»Moj dragi vnuk!«

Bilo je torej vendarle od njegove dobre stare babice; tedaj se je oddahnil. Pristavila je spodaj celo svoj veliki podpis, ki ga je znal na pamet; bil je zapisan s tresočo, šolsko pisavo: »Vdova Moan.«

Vdova Moan! Nehoté je dvignil papir ter ga pritisnil k ustnicam in poljubil to ubogo ime kakor svetinjno. Zakaj to pismo je prišlo ob važni uri njegovega

življenja: jutri zjutraj s solničnim vzhodom pojde v bitko. Bilo je sredi aprila; Bac-Ninh in Hong-Hoa sta bila ravnokar vzeta. V Tonkinu ni bila nameravana sicer nikakava velika operacija v tem času, — vendar pomoči, ki so dohajale, niso zadoščale, — in tedaj so jemali z ladij vse, kar so mogle te utrpeti, ter tako izpolnjevali kompanije mornarjev, ki so šli že prej v ogenj. In Silvester, ki se je bil do sedaj dolgočasil z voznjami in blokadami, je bil sedaj izbran z nekaterimi tovariši, da stopi v vrste teh kompanij.

V tem trenutku se je res govorilo o miru; toda nekaj jim je v kljub temu govorilo, da pridejo še pravčasno, da se malo spoprimejo s sovražnikom. Ko so pospravili svoje stvari, pripravili vse za odhod ter se poslovili, so preživeli še ves večer med drugimi tovariši, ki so ostali na ladji; čutili so se nekako vzvišene in ponosne med njimi; vsak po svoje so kazali na obrazih čuvstva, ki so jih izpreletavala ob odhodu; nekateri so bili resni, nekako zbrani; drugi pa so se izkazovali s preglasnim govorjenjem.

Silvester je bil zelo tih in ni kazal nikomur svoje notranje nestrpnosti; sarko če ga je kdo pogledal, ga je izdal njegov lahek nasmeh, ki je hotel reči: »Da, tudi jaz! Jutri zjutraj odidemo.« O vojski in o boju je imel še zelo nejasne pojme; ali mikalo ga je vendar zelo, kajti bil je potomec hrabrega rodu.

... Bil je v skrbeh za Marjetico; ta tuja pisava ga je vznemirila. Skušal se je približati kaki svetilki, da bi prečital pismo. In to ni bila lahka stvar sredi teh gostih polnagih gruč, ki so se prerivale tu z istim namenom kakor on, v tej težki vročini, ki je jemala sapa...

Koncem pisma mu je pojasnila babica Ivona, kakor je bil pričakoval, zakaj se je morala zateči k nevesči roki stare sosedé: (Dalje pride.)

pravi, da ni res, na vse reči, ki mu niso povšeči. Kdo mu more kaj verjeti? Pa vendar ni Lampetkovo Obrambno društvo pisalo v Italijo, kaj je res in kaj ni v oni reči ter dobilo od tam zagotovilo, da vest ni resnična?...

Predno pa moremo „Slovenca“ sploh se kaj verjeti, mora preklicati vest, s katero je nesramno lagal, da smo se veselili „nemške zmage“ v Koroski beli, ko o tamkajšnjih volitvah sploh nič pisali nismo. Resnicoljubni dr. Lampe naj poskrbi ta popravek, naj se spravi enkrat z Obrambnim društvom nad „Slovenca“, tam bo imel največ opravka!

Vodovodno vprašanje. — Deželni odbor je odbil sklep goriskega mestnega sveta glede obveznosti do tvrdke Kurz & C. z ozirom na Mrzlek, odkoder bi se imel napraviti vodovod v Gorico. Zahteva se, da se magistrat nič ne veže nasproti tvrdki. — Faidutti je vprašal v mestnem svetu, če je res, da se je obrnila železniška uprava glede nabave vode za kolodvor na Blanci do zupanstva v Solkanu. Župan je obljubil, to poizvedeti. To je pač umevno, kajti železniška uprava gotovo ne more čakati še leta in leta, da se zljubi mestnim očetom v Gorici ukreniti kaj pametnega, da se končno reši vodovodno vprašanje.

Poskušeni samomor. — Včeraj dopoldne je hotel narediti konec svojemu življenju Ferdinand Jug, davkar v pokoju, v Gorici. 64 let stari Jug si je bil kupil zadnje dni revolver, in s tem se je vstrelil trikrat v desno senco, enkrat v usta, ne da bi se bil zadel smrtno. To je storil v svojem stanovanju v ulici Korenski št. 10. Dva redarja sta šla takrat slučajno mimo, skočila v stanovanje, mu iztrgala revolver ter ga spravila v bolnišnico. Kroglice so mu potegnili iz glave. Baje je upanje, da okreva. Hotel si je tudi že z nožem vzeti življenje. Jug je nevrastenik in alkoholist, pa strasten klerikalec.

Razglas. — Odpustki na zemljarini in hisarini, potem znižba glavne vsote obči pridobarini in davčnemu merilu za podjetbe, zavezane javnemu dajanju računov za l. 1904.

Na temelju člana IV. vstevsi XI. zakona od 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220. se določajo zgoraj navedeni davčni odpustki in znižbe za leto 1904. sledeče:

1. Odpustek na zemljarini s 15% in na hišni najemarini in hišni razredarini, izvzemši 5 odstotni davek od donosa davka prostih poslopij, z 12½% dražavnega davka.

Ta odpust se pa ne razteza tudi na neerarične doklade, katere se torej odmerijo in poterjajo od cele državne pristojbine brez odpusta.

2. Znižba glavne vsote pridobarine od 25%, izvršena že v minulih letih, ostane tudi za tekoče leto v veljavi.

3. Davčno merilo za podjetbe, imenovane v § 100. odstavek 1. in 5. navedenega zakona, ki so zavezane javnemu dejanju računov, se določa kakor minulega leta z 10% čistega dohodka.

Strah na Sokolskem gradu ali Nedolna v bližini... Fra I pazzi... Luise, die schöne Pfarrerstochter... taki so naslovi strašnim romanom brez vsake vrednosti. Slikajo se notri strašanski, neverjetni prizori, vse skup ni nič vredno. Pa kako drago je vse. Tak „sundroman“, kakor Strah na Sokolskem gradu, izhaja v zvezkih po 20 v, kar pride strašno drago, ker zneskov ni ne konca ne kraja. Za denar, izdan za take neumnosti, se lahko kupi celo vrsto lepih knjig čednega berila, knjig svetovnoznanih.

Svarimo pred takimi romani, kakor v naslovni povedani, ker ni vse skup nič drugega nego grda židovska spekulacija na neumnost ljudstva! Proč s takimi „romani“!

O ti romarji v črni suknji! — List „La Voce del Popolo“ na Reki pripoveduje, kako so šli na Reki nekateri gg. nunci na božjo pot menda v Loreto, ali celo v Lurd. Na predvečer, predno so se vkrkali romarji, sta prišla iz neke gostilne v ulici Remai dva popa tako pijana, da se je nabralo hitro obilo občinstva okoli nju. Občinstvo jih je obkladalo sicer z grdimi pa zasluženimi besedami. V jutro, ko se je bilo čas ukrcati, je bil neki župnik tako pijan, da so ga mogli le s podporo spraviti na ladijo. Ta ladija se imenuje „Zagreb“. Ustavila se je pri Malem Lošinju, kjer so nabrali še nekaj romarjev. Vatopil je tudi duhovnik iz Mrkopalja, ki pa ne živi z onim drugim v posebnem prijateljstvu. Začela sta se pripraviti takoj, namesto da bi se bila lepo v Kristusu pozdravila. Kapitan šele je moral napraviti

mir med njima. Zvečer pa so našli nekega popa pijanega v objemu ženske v takem položaju, da se ga ne more popisati. Župnik iz M. pa je bil potem tako natrkan, da so ga morali spraviti iz salona trije; pozneje je aubiral za Cir. in Met. družbo. Škandal! Taki ljudje vodijo pobožne romarje na božjo pot! Se pač vidi, da ti posvečenci nimajo vere ter da jim je trehuh Bog.

Tisti pijani popje, če pojdejo v Lurd, pa bodo pripovedali, da so videli čudeže. No, čuditi se koncem konca temu ne bo, pijani bodo za to brez dvoma dovolj!

Iz Kanala. — Na črti nove ceste Grgar-Bate-Banjsice-Kal-Avče so izgotovljeni in razpoloženi v pisarni cestnega odbora v Kanalu na ogled.

Oddelek Grgar-Bate je razpoloženo v pisarni cestnega odbora za gorisko okolico.

Torej je vendar upanje, da se izvrši ta prelepi načrt v neprecenljivo korist prizadetih občin.

Iz Soče med Avčami in Ajbo so potegnili nekega cloveka, katerega ni bilo mogoče spoznati: ležal je že več časa v vodi. Na roki je imel lep zlat prstan.

Vojaško veteransko društvo v Sevodnjah priredi v nedeljo dne 24. t. m. javno tombolo. Dobitka: tombola K 160, činkvina K 80. Začetek ob 6. uri. Pred in po tomboli svira oddelek vojaške godbe iz Gorice. Vsaka srečka stane 40 vin. Po tomboli ples. Vsak plesni komad stane 20 vin. Razsvetljava z lučjo Acetilen in umetnimi ognji. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Vipavska železnica. — Poročajo nam z Vipavskega, da se je naslo že večkrat na železnični progi precej težko kamenje, kakor za nalašč položeno na tir. Tje dni pa so našli pri Volčjdragi na mestu, kjer gre vozna cesta čez železniško progo, da je bil prostor med tramom, ki vozovom prevoz čez železniske šine olajšava, in med šinami popolnoma zabit z malimi kamenčki. Strojevodja je to zapazil ter ustavil vlak. Naj bi se kaj takega nikdar več ne pripetilo. Zlikovci pa so vredni postene kazni!

Pot proti Soškemu mostu (Via Ponte Nuovo) bi morala biti prav skrbno negovana, kajti tam je edini dolgi veliki drevored, ki je pač priljubljen za sprehode. Dasi sedaj ni več onih težkih vozov iz Podgore na cesti, je vendar drugače vse pri starem, kajti prašno je po cesti za vozove pa tudi na prostoru za pasante, da je škandal. Ako pa že pridrdra mimo kak voz, tedaj imajo pasantje lepo priložnost, vdihavati v sebe cestni prah, katerega se vzdigne kar cel oblak s ceste prav proti pasantom. Na magistratu se seveda za take reči ne brigajo, tam imajo druge skrbi.

Izzivljanje z nemško trobojnico na realki. — V sredo dopoldne je skončalo šolsko leto na tukajšnji realki. Predno so dobili dijaki spričevala, je bil nastal v tretjem razredu velik vik in krik. Ta razred je pohajal Robert grof Barbo, ki je čutil potrebo, priti na zadnji dan leta v šolo s trakom v germanskih barvah v gumbnici. Dijaki, Slovenci in Lahi, so padli po njem z dežniki in s pestmi. Konec je naredil prof. Sencig. Imeli so profesorji takoj konferenco, v kateri so določili nemškemu grofču carcer 5 ur in pa v vedenju so mu znižali red.

Kdo bo pa sedaj tekol? — V Gorici imamo sedaj neki cirkus. V tem cirkusu so se hoteli ponorčevati z Rusi. Nastavili so 4 vojake ter jih komandirali. Vsak se je gibal na komando, le „Rus“ se je delal, kakor da nič ne razume. Slednjic kako ga spraviti z mesta? Tu nasvetuje klovn, naj se zakliče nad njim: Japonec, Japonec, pa gotovo steče. To se zgodi, in „Rus“ zbeži, kar se da. Ali sedaj, kakor je potrjeno, so pognali Rusi Japonce v beg in pokončali so jih kar 30.000. Svetujemo cirkusu, naj postavi sedaj med „vojake“ tudi „Japonca“, pa naj se mu zakliče: Rus gre! — bomo videli, če ne bo bolj tekol nego zadnjic „Rus“. — Tako početje v cirkusu je pač skrajno neumestno, da ne rečemo kaj drugega!

Utonil v Soči. — Nasa Soča je navzlic vročini krog in krog mrzla, pri kopanju pa nevarna. Kopat se je bil šel v Sočo neki Rujevič Nikola iz Črnegore, delavec pri železnici v Plaveh. Plaval ni znal, in ko je zašel v malo bolj globoko vodo, ga je potegnila s seboj in revež je utonil. Na bregu je stala njegova žena ter klicala na pomoč, ali med tem je že izginit v vodi. Truplo so našli med Dolgonjivo in Solkanom.

Umrli je v tukajšnji bolnišnici voznik Andrej Pavletič, ki je bil padel na mostu pri Barki pod svoj voz, kamor ga je pobegnil s plahto drug mimoidoči voz. Voz mu je šel čez nogi, eno so mu odrezali v bolnišnici, ali sedaj je na naslednjih umrl.

Na št. Viškigori imajo novega zupana. „Prim. list“ se v nekem dopisu od tam zaganja tako falotsko, kakor zna le on, v bivšega zupana, novemu pa se laska, češ, da proti njemu nimajo nič. Ali kake lepe duše so klerikalci, se razvidi prav iz onega dopisa, in novi g. zupan se lahko že iz tega prepriča, da s takimi ljudmi, kakor je oni dopisnik v „Prim. listu“, ni dobro imeti kaj opraviti. Dopisnik v „Prim. listu“ omenja tudi nastopanje in govorjenje okr. glavarja pri volitvi zupanstva. Da bi se bil političen uradnik tako vedel in tako govoril, tega skoro ne moremo verjeti!! — V ostalem pa pričakujemo od tam potrebnih pojasnil.

„Legitno“ šolo v Devinu je pohajalo v minolem šolskem letu 34 učencev in učenk. V otroškem vrtcu jih je bilo tudi 34. Torej skupno 68 otrok!

Kolo pod vozom. — V ulici Municipio je šel tramvaj, za njim neka kočija. Ker je ta zavila in je prišel nasproti neki biciklist, Guido Palik, se je bilo bati, da ga podere na tla. Zadnji hip je mogel stariti kolesar le to, da je skočil s kolesa ter prepustil isto svoji usodi; vsled ožine je padlo pod voz ter bilo zmeckano.

Napadli so s kamenjem goriskega visokošolca Karla Bressana, ko se je peljal na biciklu med Prosekom in Sv. Križem. Pravi, da so ga počakali nekateri domačini in delavci ter ga kamenjali, in dasi je tekol, kar se je dalo, je dobil vendar nekaj kamenjev v hrbet!!

Društvo „Ladlja“ v Devinu priredi javno tombolo dne 24. t. m. ob 6. uri popoldne (in ne zadnji dan meseca, kakor je bilo zadnjic po pomoti sporočeno). Pred tombolo in po tomboli bo ples, na katerem bo svirala vrta narodna godba iz Sv. Križa pri Trstu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Koze. — Te dni se je govorilo mnogo, da je nastala v Plaveh in v Dolginjivi med delavci na železnici nevarna bolezen, zvana koze. — Od merodajne strani pa se čuje, da na tej govorici ni nič resnice. — Pač pa so se bile pojavile koze v Knezi, in sicer so bili 3 slučajji pa med tamkajšnjim ljudstvom.

Z nožem je ranil na Placuti neki mladič drugega, in sicer nevarno. Ranjenega so spravili v bolnišnico, napadalca pa v luknjo. — Kako to, da ima že vsak smrkavec nož pri sebi!

Starka v ognju. — 78 letna starica Katarina Hvala v ulici Orzoni je hotela zakuriti v svoji siromašni kuhinji z različnimi tankimi odrezki, katere je nabrala pri mižarijih. Ker je to rado gorelo, in je starica nerodna, se je lotil ogenj njene obleke. Goreča je letela na dvorišče. Ozgano in opečeno so prenesli v bolnišnico.

Pogorel je, kakor čujemo, v Tolminu mlin z zago g. drž. poslancu O. Gabrščeku in sicer v nedeljo dopoldne.

Strela ubila otroka. — V četrtek v jutro je ubila strela nekega dečka iz Bukovice pri Biljah, ko je šel v šolo. Treščilo je vanj na cesti pod šolo. Ostal je takoi mrtev. Deček se piše Ivan Gregorič, 12 let star.

Arretirali so v kavarani „Fortuna“ na Starem trgu nekega 60-letnega Petra Randaloviča iz Dalmacije, ker je kričal proti Avstriji ter žalil cesarja. Baje ni prav pri polni pameti.

Javni ples priredijo fantje v Kanalu dne 17. t. m. Svirala bo Prvaska godba, broječa 12 mož.

V prilogi podajamo danes cenj. citatljem sliko bojišča v Mandžuriji proti Port Arturu z vsemi važnimi točkami, kjer se vrši vojna.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Gironcolli-Pontoni.

Poziv slovenskim umetnikom! — Dijško umetniško društvo „Vesna“ na Dunaju je vsprejelo na svojem V. rednem občnem zboru enoglasno nalogo, prirediti kot edino poslujoče slov. umetn. društvo, slovenski oddelek jugoslovanske razstave v Belemgradu. Ta oddelek bo ločen v en del, kjer bodo dela slov. upodobljajočih umetnikov sploh, in v drug, kjer bodo izložena le dela „Vesne“.

Odbor društva „Vesne“ je začel že razposiljati natančna pojasnila posameznim

umetnikom. Ker pa mu niso znani vsi naslovi, prosi tem potom vse one gg. umetnike (slikarje, kiparje, arhitekta in umetn. obrtnike), kateri niso dobili še nikakega poziva, naj ga blagovolijo naročiti z dopisnico pod naslovom: „Vesna“ Dunaj III./1. Thougasse 10.

Odbor društva „Vesne“ na Dunaju.

Rogaška Slatina in nje nova „carska kopel“. V spodnještajerskem zdravilišču Rogaska Slatina, ki tako slovi po svojih Glauberjevi soli bogatih vrelic, se je ustanovilo novo zdravilišče za fizikalno zdravljenje, ki zasluži vsled svoje tehniško dovršene opreme pozornost širših krogov. Saj je že zunanji vtis tega med parki in hostami ležečega zdravilišča imponanten in vabljiv; tombolj nas iznenadi praktična razdelitev prostora, eleganca in z izbranim okusom opremljeni posamezni oddelki, zelo skrbno prirejene moderne higienske potrebščine in vsesivski zdraviliški pripomočki. To prekaša celo velike nade, ki smo jih stavili v ta z velikimi denarnimi žrtvami prirejeni zavod. Po dolgem, deloma mramornatem hodniku, ki vodi ob sprednjem delu poslopija, dospemo v posamezne oddelke. V posebnih oddelkih so prirejene električne kadne kopeli, fardične kopelji z raznoimenskim tokom, parne in vroče račne kopeli. Dalje počivalnice z udobnimi počivalnimi posteljami ter s posteljami za obkladke in masažo. Bolj sredi poslopija je zdravniška inspekcijista soba in pnevmoterapevski oddelek. Izvrstne ventilacije, parna kurjava in lijaki za pitno vodo v vseh prostorih, najmodernejši klozeti in varnostne naprave proti ognju izpopolnjujejo tehniško opremo zavoda, ki jo moramo imenovati tako s tehniškega kakor s terapevtskega stališča specialiteto, kakršnih se danes ne najde dosti. Brez dvoma postane to zdravilišče liki Francovi in Marjini vari prava Meka za bolne na želodcu, v črevih, odebelele in razne druge bolnike.

Razgled po svetu.

Zadnje vesti z bojišča. — Docim se od japonske strani dementira vest o katastrofi pred Port-Arturjem, se od ruske strani ponovno potrjuje, da so imeli Japonci veličanske izgube ter da so delovale mine. — V dolini Tsintsake so bili novi boji. Japonci odbiti. — General Renenkampf je ranjen na nogi, pa je ostal vseeno pri četah. — Japonci nameravajo poslati Rusiji „ultimatum“ iz Mukdena, in sicer bi ga poslal maršal Ojama.

Slovensko šolsko vprašanje v Trstu se po več kot deset let trajajočem boju bliža rešitvi. Z odlokom z 2. maja 1899. je trzsko namestništvo že v tretje odbilo prošnjo za ustanovitev mestne slovenske šole v Trstu in ministrstvo je to potrdilo. Proti temu je bila vložena pritožba na upravno sodišče in je obravnava o tej pritožbi razpisana na 7. oktobra t. l.

Kruger, znani bivši predsednik burske republike, je umrl nenadoma v visoki starosti. Prišel je bil v Evropo iskat pomoči proti Angležem, ali je ni našel. Med tem je vojna nesrečno skončala, in Kruger je ostal v Evropi. Pokopan želi biti poleg svoje žene na burskih tleh.

Samomor učiteljice. — Blizu Pragerskega je dne 10. t. m. ponoči brzovlak povozil učiteljico Elizo Valenko iz Spodnje Polskave. Odrezal jej je glavo. Valenko je sama šla pod vlak. Vzrok samomora obrekovanje. Imela se je poročiti.

Posledica lanskil nemirov na Hrvaškem. — Zaradi lanskil nemirov na Hrvaškem se je pred belovarsko sodnijo vršila tri tedne sodnijska razprava. Zatoženih je bilo 263 oseb, od katerih jih je sodišče 111 oprostilo, 150 obsodilo in proti 2 ustavilo kazensko postopanje. Pavel Rehar je dobil 3 leta, Jozef Funke, Jozef Tuza in Jozef Reha so Lili obsojeni na dve leti težke ječe. Dva sta bila obsojena na eno leto; trije na 18 mesecev, 89 na šest mesecev in 54 na dva meseca. Zagovorniki so vložili ničnostno pritožbo.

Zadnje posledice ogerskega štrajka železničarjev. — Iz Budimpešte poročajo, da je „Magyar Hirlap“ izvedel, da bo upokojenih 35 visjih državnih železniških uradnikov, katere se je baje že pozvalo, naj prosijo za umirovljenje. To je baje zadnja posledica velikega štrajka železničarjev.

Vino belo in črno,

pristnega pridelka

v sodih od 56 l naprej in sicer črno po 32, 34, 36 in 40, belo po 36 in 40 kron za 100 l kakor tudi zalogo sodov à 700 l po ugodnih cenah priporoča

G. F. RESBERG - Gorica,

Šempeterska cesta št 9.

Išče se praktikanta (Piccolo)

za kavarno Central

veščega slovenskega, laškega in deloma nemškega jezika.

Hiša na prodaj

v Kapucinski ulici št. 9 z osmimi lepimi prostori v pritličju ter v I. in II. nad stropju, s hlevom za 3 konje in obširnimi dvoriščem. (Voda na dvorišču.) Več pové upravništvo »Soče«.

Anton Krušič

trgovec in krojaški mojster
Corso Giuseppe Verdi št. 33

— priporoča —

ravnokar dospelo sveže
blago za poletno dobo.

Ima zalogo gotovih
oblek
za vsak stan.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni vencl. — Masne knjižice

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Gorica * Gorica

Klimatično zdravilišča.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljudskega vrta. — Hotel prvega reda. — V hotelu in dependanci nad 70 sob in salonov. — Lastna električna razsvetljava. — Električni avtomobil-omnibus k vsem brzovlakom in po potrebi. — Velik park pretežno z eksotičnim rastlinstvom. — Mirna, krasna lega, nič prahu, kakor nalašč za one, ki hočejo prijetno in mirno preživeti nekaj časa v Gorici. — Izborna kuhinja in klet. — V hotelu je obsežna knjižnica.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Mirodilnica

Karol Volpis

Gorica, Gosposka ulica št. 15. (v lastni hiši)
nasproti „Trem kronam.“

Velika zaloga

barv, mirodil, kemičnih izdelkov, portlandskega in roman cementa iz tovarne Egger & Lütthi Kustein, Tirolsko.

Vse po najnižjih cenah.

Anton Ivanov Pečenko - Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cena zmerno. Postrežba poštna in točna.

Zaloga piva

„Dolniške družbe združenih pivovaren Zalec-Laški Trg in plzenjskega piva „prazdro“ iz slovede češke „Měšanske pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja le na debele od 100 kg naprej.

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pečivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča goriške plince, potlice itd.

Prva koncesionirana delavnica z motornim obratom za fino mehaniko, fiziko, matematiko, optiko, fino brušenje in poliranje itd. Vpeljava strelvodov, brzojavov, lišnih telefonov, plina in vode.

Poprave so izvršujejo hitro in po cenl.

Ivan Potočnik & A. Hügel

Gorica, za vojašnico.

Precizijska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo in električno luč.

Posamezni deli za električno, plinovo vodno in parno vpeljavo Pumpe, železne in kovinske cevi. Zaloga mesarskega o olja, kuhinjskih nožev, brisov, britev, škarij itd.

Razp. siljatev na deželo se izvrši hitro in — po cenl. —

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 26. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbe po 5%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%. Glavni deleži koncom leta 5%, 3.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K = 123.644. — Hranilne vloge 1.416.573 66. — Posojila 1.471.650 42 — Vrednost hiš 162.162 93 (v resnici so vredne več). — Reservni zalog 70.125 85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Tel fon št. 79.

Odlikovan fotografski ateljé

Anton Jerkič

Gorica, Gosposka ulica št. 7. II. nadstropje

je največji in najmodernejši urejen ateljé na Primorskem.

Izvršitev fotografij vseh vrst je neprekosljiva.

Na razpolago je nešteto pohvalnih pisem.

Cene nižje kakor pri konkurentih.

Christofle & Co.

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5

Teško posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst

(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznani najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbéra najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

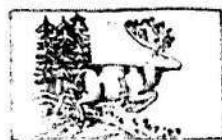
Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gorju varnostno znamko in ime Christofle.

— Zahtevajte pri nakupu —

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Ono je — zajamčeno čisto — in brez vsake škodljive primesi. Pero izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se pousod!

— Zastopnik: Umberto Bozzini - Gorica, Stolna ulica št 9. —